

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗ

Ενοποίηση της οικουμένης

ΕΠΟΠΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΜΟΡΦΕΣ

- Οικονομική
- Πολιτική
- Πολιτιστική

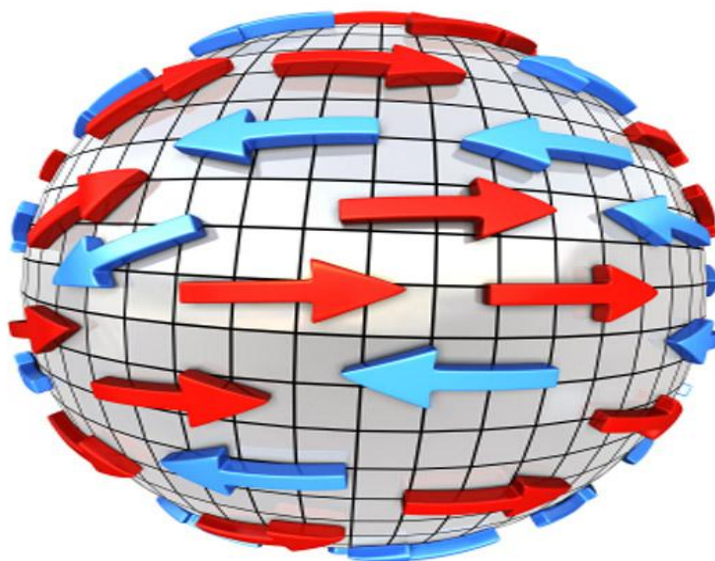
ΑΙΤΙΕΣ

- Τεχνολογίες τηλεπικοινωνιών και πληροφορικής
- Επικράτηση του καπιταλισμού

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ (Θετικές Αρνητικές)

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ

Επιστήμη-τεχνολογία	• Επιστήμη-τεχνολογία
Οικονομία	• Οικονομία
Πολιτισμός	• Πολιτισμός
Πολιτική	• Πολιτική
Εθνική ζωή	• Εθνική ζωή
Διεθνείς σχέσεις	• Διεθνείς σχέσεις
Περιβάλλον	• Περιβάλλον

Τις τελευταίες δεκαετίες παρατηρείται μια αυξανόμενη κινητικότητα και επικοινωνία σε διακρατικό επίπεδο, που σχετίζεται με τη συνεχή προσπάθεια της Διεθνούς Κοινότητας να αντιμετωπίσει, μέσω συνεργατικών διαδικασιών, πολυσύνθετα προβλήματα οικονομικής, κοινωνικής, πολιτικής, επιστημονικής και τεχνολογικής υφής, τα οποία αναφύονται μέσα από την καθημερινή δραστηριότητα και εξελικτική πορεία των λαών.

Το φαινόμενο της επικοινωνίας και της πολιτισμικής αλληλεπίδρασης δεν αποτελεί στοιχείο χαρακτηριστικό μόνο της σύγχρονης εποχής.

Ήδη κατά την αρχαιότητα, στο χώρο της Μεσογείου οι λαοί επικοινωνούσαν, αντάλλασαν προϊόντα, ιδέες, θρησκείες, λατρείες, συνήθειες κ.λπ.(αρχαιότητα, Ελληνιστική εποχή, Ρωμαϊκή εποχή, Βυζαντινή εποχή, εξάπλωση των Αράβων και των Τούρκων)

Στις αρχές του 15^{ου} αι. η Ευρώπη ήταν για τους Ευρωπαίους το κέντρο του κόσμου. Μοναδικός γνωστός γείτονας το Ισλάμ, αποτελεί ένα σύνορο πέρα από το οποίο απλώνονται άγνωστοι, σχεδόν μυθοποιημένοι κόσμοι. Όλα αυτά αλλάζουν καθώς οι κενές περιοχές του χάρτη αρχίζουν να γεμίζουν, μια διαδικασία που προσδιορίζεται ως ενοποίηση της γεωγραφικής αναπαράστασης του κόσμου.

Συντελείται παράλληλα

- Μικροβιακή ενοποίηση(ανάμεσα στους γηγενείς και ευρωπαϊκούς πληθυσμούς)
- Φυτική ενοποίηση (εισαγόμενα προϊόντα που αλλάζουν τη διατροφή των Ευρωπαίων)
- Ενοποίηση της πανίδας
- Οικονομική ενοποίηση(το εμπόριο επεκτείνεται από τα μεσογειακά του όρια σε παγκόσμια κλίμακα)

Το σύνολο αυτών των αλλαγών είναι γνωστό ως πράσινη επανάσταση και εμπορική επανάσταση. Η κεφαλαιοκρατία θα βασιστεί για πολλά χρόνια στο εμπόριο (μέχρι τον 18^ο αι. οπότε τη θέση της παίρνει η βιομηχανία.)

Επομένως, από τον 16^ο αι. μ. Χ. οι χώρες και οι λαοί, λόγω των ανακαλύψεων των νέων χωρών και την ανάπτυξη του εμπορίου επικοινωνούσαν περισσότερο από ότι στο παρελθόν με αποτέλεσμα τη δημιουργία **διεθνών σχέσεων και την πολιτισμική αλληλεπίδραση**.

Ωστόσο στη σύγχρονη εποχή, λόγω της τελειοποίησης των τεχνολογιών της πληροφορικής και των τηλεπικοινωνιών η οικουμένη μετατράπηκε σε ένα «πλανητικό, οικουμενικό χωριό», αφού καταργήθηκαν τα χωροχρονικά σύνορα. Οι αποστάσεις εκμηδενίστηκαν, τα φυσικά/γεωγραφικά σύνορα καταργήθηκαν και η διεθνοποίηση του εμπορίου και του καπιταλιστικού συστήματος προκάλεσε το φαινόμενο της παγκοσμιοποίησης. **Η παγκοσμιοποίηση, δηλαδή η μετατροπή της οικουμένης σε μια ενιαία οικονομική, πολιτική και πολιτιστική επικράτεια** διαμορφώνει νέες συνθήκες, οι οποίες επηρεάζουν άλλοτε θετικά και άλλοτε αρνητικά τις χώρες και τη ζωή των λαών.

Πριν από μερικά χρόνια ο όρος «παγκοσμιοποίηση» εμφανιζόταν πολύ σπάνια. Σήμερα η παγκοσμιοποίηση βρίσκεται στο επίκεντρο κάθε πολιτικού διαλόγου και κάθε οικονομικής συζήτησης.

ΑΙΤΙΑ

• **Επιστήμη-τεχνολογία**

Οι ριζικές τεχνολογικές αλλαγές και η διαμόρφωση παγκόσμιων δικτύων επικοινωνίας, πληροφόρησης και ενημέρωσης (π.χ. διαδίκτυο) επέτρεψαν την άμεση πρόσβαση στη γνώση και την πληροφορία. Το αποτέλεσμα ήταν: πρώτον, η εκμηδένιση των αποστάσεων και δεύτερον, η δυνατότητα άμεσης και συνεχούς επικοινωνίας και πληροφόρησης για της εξελίξεις σε κάθε γωνιά του πλανήτη.

• **Οικονομία**

A) Η ανατροπή της παραδοσιακής αντίληψης για τον ρόλο του κράτους στην καπιταλιστική οικονομία που επικράτησε στη μεταπολεμική Ευρώπη. Σύμφωνα με την αντίληψη αυτή, το κράτος επέβαλε περιορισμούς στο εμπόριο και την κίνηση των κεφαλαίων. Έτσι, σε διεθνές επίπεδο, οι εθνικές οικονομίες ανέπτυσαν μεν μεταξύ τους εμπορικές σχέσεις (π.χ. εισαγωγές, εξαγωγές), που περιορίζονταν όμως: (α) από τη γεωγραφική απόσταση (π.χ. στο υπερατλαντικό εμπόριο ο επιχειρηματικός κίνδυνος ήταν αυξημένος και το κόστος μεταφοράς και επικοινωνιών μεγάλο), (β) από περιορισμούς στις εισαγωγές προϊόντων (π.χ. οι τελωνειακοί δασμοί). Οι φραγμοί στο διεθνές εμπόριο και οι περιορισμοί στην κίνηση των κεφαλαίων θεωρήθηκαν αναποτελεσματικοί. Για τον λόγο αυτόν, άρχισαν σταδιακά να συνάπτονται διεθνείς συμβάσεις μεταξύ των οικονομικά πιο ανεπτυγμένων κρατών που καταργούσαν της περιορισμούς της. Η σημασία των οικονομικών σχέσεων στα όρια της κράτους και της εθνικής του οικονομίας άρχισε σταδιακά να μειώνεται. Η αγορά άρχισε να αποκτά «παγκόσμια» διάσταση.

B) Η νέα φάση στην οποία εισήλθε ο καπιταλισμός μετά την κατάρρευση του κομμουνισμού. «Όσο υπήρχε ο κομμουνισμός, που έδειχνε τάση για παγκόσμια επικράτηση, ο καπιταλισμός ένωθε την ανάγκη να βελτιώσει τη θέση των εργαζομένων, να φροντίσει για ικανοποιητικούς μισθούς, για λογικό ωράριο, για την ασφάλισή τους κ.λ.π. Με τη φιλεργατική αυτή πολιτική το σύστημα κέρδιζε τη συμπάθεια του εργατικού κόσμου και τον κρατούσε μακριά από τα κομμουνιστικά επαναστατικά κόμματα. Όταν ο κίνδυνος του κομμουνισμού εξέλιπε, ήταν φυσικό να γίνει προσπάθεια για περιορισμό των κοινωνικών παροχών που είχαν δοθεί στον εργατικό κόσμο. Σήμερα ο καπιταλισμός είναι μόνος και χωρίς το αντίπαλο δέος. Δε διατρέχει κανένα κίνδυνο, εξωτερικό ή εσωτερικό. Στρέφει την προσοχή του στη μείωση τους κόστους παραγωγής σε βάρος των εργαζομένων(χαμηλότεροι μισθοί, μικρότερες ή μηδενικές παροχές για ασφάλιση των εργαζομένων κ.λ.π.)αυτό τον σκοπό υπηρετεί και η μετανάστευση των κεφαλαίων που ονομάστηκε «παγκοσμιοποίηση.» (Η παγκοσμιοποίηση με απλά λόγια, Σ. Γκίκα)

ΜΟΡΦΕΣ

Οικονομική

Η παγκοσμιοποίηση είναι ένα πολυσύνθετο φαινόμενο που εκτείνεται σε πολλά επίπεδα στο οικονομικό, το πολιτικό, το κοινωνικό, το πολιτιστικό κ.ά. Πριν απ'όλα, πάντως, η παγκοσμιοποίηση αναφέρεται στη μεταβολή που σημειώθηκε στην παγκόσμια οικονομία της τελευταίες δεκαετίες του 20^{ου} αιώνα. Με απλά λόγια, παγκοσμιοποίηση σημαίνει κατάργηση των εμποδίων ανάμεσα της εθνικές οικονομίες των κρατών, σε ό,τι αφορά κυρίως το εμπόριο και την κίνηση κεφαλαίων.

- βιομηχανική παγκοσμιοποίηση - η ενίσχυση και επέκταση των πολυεθνικών εταιρειών

- χρηματοπιστωτική παγκοσμιοποίηση - η ανάδυση παγκόσμιων χρηματοπιστωτικών αγορών και η πιο εύκολη πρόσβαση σε εξωτερικές χρηματοδοτήσεις για εταιρικούς και κρατικούς δανειζόμενους

Πολιτική

Αναφέρεται στην επέκταση των πολιτικών συμφερόντων σε περιοχές και χώρες που δεν γειτνιάζουν με τα πολιτικά ισχυρά κράτη

Πολιτισμική

- Ανάπτυξη διαπολιτισμικών επαφών και δημιουργία μιας παγκόσμιας κουλτούρας (δυτικοποίηση του πολιτισμού)
- Παγκοσμιοποίηση της πληροφόρησης που εμφανίζεται με την αύξηση της ροής πληροφόρησης μεταξύ γεωγραφικά μακρινών περιοχών(διεθνής χαρακτήρας της πληροφόρησης)

ΟΦΕΛΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗ-ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ ΥΠΕΡ

Επιστήμη-τεχνολογία-πνευματικός τομέας

- Επεκτείνεται η παγκόσμια τεχνολογική και επιστημονική συνεργασία (τηλεκπαίδευση-τηλεδιασκέψεις-τηλεϊατρική). Η επιστημονική συνεργασία προωθείται με την ανάπτυξη παγκόσμιας υποδομής τηλεπικοινωνιών και μεγαλύτερη διασυνοριακή ροή δεδομένων, με χρήση του Διαδικτύου, δορυφόρων επικοινωνίας, υποβρύχιων συρμάτων με οπτικές ίνες, και κινητής τηλεφωνίας
- Το πνευματικό επίπεδο των ανθρώπων αναβαθμίζεται με την ανταλλαγή επιστημονικών γνώσεων και πνευματικών δεδομένων.

Οικονομικός τομέας

- Διαδίδονται τα τεχνολογικά επιτεύγματα και οι βελτιωμένες μέθοδοι παραγωγής και οργάνωσης, που διευκολύνουν την οικονομική ανάπτυξη ιδιαίτερα των ασθενέστερων κρατών. Εκσυγχρονίζονται οι τρόποι και τα μέσα παραγωγής(βιοτεχνία-βιομηχανία) με την εισαγωγή τεχνογνωσίας σε χώρες αναπτυσσόμενες και υπανάπτυκτες.
- Η επέκταση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων συμβάλλει στην οικονομική ανάπτυξη των φτωχών χωρών
- Με την παγκοσμιοποίηση το άνοιγμα των αγορών γίνεται πραγματικότητα, οι συναλλαγές φιλελευθεροποιούνται και το πεδίο τους διευρύνεται, αυξάνονται οι προοπτικές της κερδοφορίας για τις επιχειρήσεις, που πλέον απευθύνονται στην ενοποιημένη διεθνή αγορά.
- Ο οικονομικός ανταγωνισμός συμβάλλει στη μείωση τιμών και στη βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων.
- Εξάγονται τοπικά καταναλωτικά αγαθά (π.χ. τρόφιμα) σε άλλες χώρες (τα οποία συχνά προσαρμόζονται στην κουλτούρα όπου εισάγονται)

Διεθνιστικός τομέας

- Η παγκοσμιοποίηση εδραίωνει τη θέση και ενισχύει το κύρος υπερεθνικών οργανισμών που αγωνίζονται για τα ανθρώπινα δικαιώματα, ενθαρρύνει την πρακτική των συνεργασιών, των συνενώσεων μεταξύ των κρατών, προωθεί το διεθνή διάλογο και υποδεικνύει τη διπλωματική οδό για την επίλυση των διακρατικών διαφορών, με συνέπεια την εμπέδωση του καθεστώτος της διεθνούς ειρήνης.
- Έτσι προάγεται η διεθνής συνεργασία, η εδραίωση της ασφάλειας, η μείωση των πυρηνικών όπλων

- Αναπτύσσονται παγκόσμια κινήματα για την αντιμετώπιση των οικουμενικών προβλημάτων (φτώχεια, ναρκωτικά, βία, εγκληματικότητα, δουλεμπόριο, παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τρομοκρατία)
- Ανάπτυξη πνεύματος οικουμενικής συνείδησης

Πολιτικός τομέας

- Ενισχύονται τα δημοκρατικά καθεστώτα, ενώ οι παγκόσμιου χαρακτήρα οργανώσεις και οι διεθνείς οργανισμοί ασκούν έλεγχο στα ανελεύθερα καθεστώτα.
- Βελτιώνονται οι νόμοι και θεσμοί, μέσω της δημιουργικής αφομοίωσης του τρόπου οργάνωσης άλλων κρατών.

Διαπολιτισμικές σχέσεις

- Η «κατάργηση» των συνόρων κάνει ηχηρό το κάλεσμα ενός πλανήτη ενιαίου, ενός κόσμου ανοικτού, που αναμένει τους κατοίκους του να τον γνωρίσουν. Η αύξηση των μετακινήσεων των ανθρώπων, που είτε ως περιηγητές – τουρίστες είτε ως επαγγελματίες είτε ως μετανάστες ταξιδεύουν, προσδίδει στους απανταχού πατριώτες την ιδιότητα των πολιτών του κόσμου.
- Στα πλαίσια αυτής της κινητικότητας οι κοινωνίες ανοίγονται προς τον έξω κόσμο και εξελίσσονται από εθνικά ομοιογενείς σε πολυεθνικές. Η συμβίωση διαφορετικών εθνοτήτων μέσα στα όριά τους συμβάλλει στην κατάρριψη παραδοσιακών προκαταλήψεων και στερεοτύπων, στη μεταξύ τους προσέγγιση και στη συνακόλουθη άμβλυνση των ρατσιστικών φαινομένων.

Πολιτιστικός τομέας

- Προωθείται ο πολιτιστικός συγκρητισμός(συγκερασμός, αλληλεπίδραση)
- Αυξάνονται τα ταξίδια και ο τουρισμός σε χώρες του εξωτερικού
- Ενθαρρύνεται η γνωριμία με τις παραδόσεις των άλλων λαών
- Προωθούνται οι πολιτιστικές ανταλλαγές και η πολυγλωσσία λόγω της πολυπολιτισμικότητας.
- Οι διεθνείς καλλιτεχνικές συναντήσεις, οι αθλητικές διοργανώσεις συμβάλλουν στην αλληλογνωριμία και την προσέγγιση λαών με διαφορετικά πολιτισμικά στοιχεία. Έτσι προωθείται η αλληλοκατανόηση και ο σεβασμός στην πολιτισμική διαφορά.
- Η αλληλεπίδραση των ανοικτών πλέον κοινωνιών και των πολιτισμών τους συμβάλλει στη διαμόρφωση ενός οικουμενικού πολιτισμού πολύμορφου και συνθετικού, ενός κοσμοπολιτισμού στον οποίο θα συναντώνται εναρμονισμένα, συμφιλιωμένα και αλληλοσυμπληρούμενα τα πιο αξιόλογα χαρακτηριστικά των εθνικών πολιτισμών, συνεισφορά κάθε λαού και προσφορά του στη διεθνή κοινότητα.

Φύση-Οικολογικό πρόβλημα

Υλοποιούνται διεθνείς συνδιασκέψεις για το περιβάλλον, στις οποίες υπογράφονται διεθνείς συνθήκες για την προστασία του περιβάλλοντος

- 1992 Συνέδριο του Ο.Η.Ε. στο Ρίο ντε Τζανέιρο για το περιβάλλον και την ανάπτυξη-3^η γενιά δικαιωμάτων-Δικαιώματα στο ανθρώπινο περιβάλλον
- 1997 Πρωτόκολλο του Κιότο (μείωση εκπομπών)
- 2002 Παγκόσμια Συνδιάσκεψη για την Αειφόρο Ανάπτυξη στο Γιοχάνεσμπουργκ
- 2007 Συνθήκη του Ρίο ντε Τζανέιρο

ΕΘΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Κυριαρχία εθνικών κρατών	Υπέρβαση συνόρων
Εθνική επικράτεια-σύνορα	Ελεύθερη διακίνηση κεφαλαίων, προϊόντων μέσω διαδικτύου από τη χρηματαγορά μιας χώρας σε μια άλλη
<u>Εποπτεία/ Έλεγχος από το κράτος</u>	<u>Έλεγχος από χρηματαγορές</u>
	Υπερεθνικά οικονομικά κέντρα
Διαχείριση εθνικού πλούτου	Παγκόσμιος πλούτος-Παγκόσμια αγορά
Εμπόριο-Εισαγωγές-εξαγωγές-δασμοί	Διεθνοποίηση του εμπορίου
Εθνικά κεφάλαια-Εθνικές επιχειρήσεις	Πολυεθνικές επιχειρήσεις-Παγκόσμια επιχειρηματική και επενδυτική κινητικότητα
Εθνικό χρηματιστήριο	Διεθνή χρηματιστήρια Όξυνση οικονομικών ανταγωνισμών Παγκοσμιοποίηση του καπιταλιστικού συστήματος Τεχνητές οικονομικές κρίσεις
Έλεγχος από το κράτος-κρατικός παρεμβατισμός	Διεθνείς οικονομικοί οργανισμοί Διεθνή κέντρα ελέγχου

• **Περιορισμός της παρέμβασης του κράτους στην οικονομία**

Με τον παραδοσιακό τρόπο οργάνωσης της οικονομίας, η κάθε κυβέρνηση είχε τη δυνατότητα με νομοθετικές παρεμβάσεις ή άλλα μέτρα να περιορίζει τα μεγάλα κέρδη του κεφαλαίου. Δηλ., η κάθε κυβέρνηση μέσα στα όρια της επικράτειας ενός κράτους, με τη φορολογία, με νόμους που προστατεύουν τους εργαζομένους ή άλλα μέτρα, εξασφάλιζε πόρους για την πρόνοια, την υγεία ή άλλους τομείς που ενδιαφέρουν τις λιγότερο ευνοημένες κοινωνικές ομάδες.

Η μεγάλη ελευθερία στη μετακίνηση των κεφαλαίων καθώς και η δυνατότητα που έχει σήμερα το κεφάλαιο να αναζητά περιοχές με φθηνά εργατικά χέρια και ανύπαρκτους ή πολύ χαμηλούς φόρους αφαιρούν από τις κυβερνήσεις τη δυνατότητα του ελέγχου και της επιβολής ρυθμίσεων με σκοπό την εξισορρόπηση των οικονομικών συμφερόντων με την κοινωνική δικαιοσύνη και την ενίσχυση των ασθενέστερων

▪ **Οικονομική αλληλεξάρτηση**

Η οικονομική παγκοσμιοποίηση αποτελεί μια σύγχρονη πραγματικότητα, αλλά η παγκοσμιοποίηση δεν αφορά μόνο την οικονομία, αλλά και την καθημερινή ζωή των ανθρώπων. Μακρινά συμβάντα, οικονομικού ή όχι χαρακτήρα, μας επηρεάζουν πιο άμεσα και γρήγορα απ' ότι στο παρελθόν Έτσι για παράδειγμα γεγονότα όπως το τρομοκρατικό χτύπημα στις Η.Π.Α. (την 11^η Σεπτεμβρίου 2001) επηρεάζουν τα διεθνή χρηματιστήρια.

Από την άλλη πλευρά οι κυβερνήσεις μιας χώρας, προκειμένου να ρυθμίσουν και να ελέγξουν τις οικονομικές δραστηριότητες της χώρας τους, είναι υποχρεωμένες

να έχουν υπόψη τους οικονομικές αποφάσεις ή την οικονομική πολιτική και άλλων χωρών. Για παράδειγμα, όταν η τιμή του αργού πετρελαίου αυξάνεται στις πετρελαιοπαραγωγικές χώρες, αυξάνεται η τιμή πώλησης του πετρελαίου θέρμανσης και βενζίνης στις χώρες που το εισάγουν με αποτέλεσμα την ταυτόχρονη άνοδο των τιμών και σε άλλα καταναλωτικά προϊόντα.

▪ **Αλλαγή του ρόλου των φτωχότερων χωρών**

Από τη δεκαετία του 1990 και μετά, οι φτωχές χώρες συμμετέχουν ενεργά στο παγκόσμιο εμπόριο: δηλώνουν κατ'αρχάς πρόθυμες να προσελκύσουν επενδύσεις. Οι κυβερνήσεις της βρίσκονται σε ένα είδος ανταγωνισμού μεταξύ τους για την προσφορά του ευνοϊκότερου φορολογικού, πιστωτικού, συναλλαγματικού πλαισίου, προκειμένου να προσελκύσουν ξένα κεφάλαια. Αυτό της οδηγεί αρκετές φορές στην υιοθέτηση αντιεργατικών μέτρων (π.χ. αύξηση ωραρίου, μείωση ημερομισθίων) με ακραία συχνά αποτελέσματα, της π.χ. η εκμετάλλευση παιδικής εργασίας.

▪ **Κρίση στο εσωτερικό των οικονομικά ανεπτυγμένων χωρών**

Οι επιχειρήσεις συχνά αξιοποιούν της ευνοϊκές συνθήκες που επικρατούν στις φτωχότερες χώρες και μεταφέρονται εκεί, προκαλώντας ανεργία στη χώρα που αφήνουν πίσω της. Η προσφορά εργασίας της οικονομικά ανεπτυγμένες χώρες απαιτεί πλέον υψηλή εξειδίκευση (π.χ. σε τομείς πληροφορικής, τεχνολογίας, διοίκησης επιχειρήσεων κτλ.). Οι νέες συνθήκες της αγοράς πλήττουν τους ανειδίκευτους εργαζομένους ή και τους νέους που δεν έχουν την οικονομική δυνατότητα να συνεχίσουν την εξειδίκευσή τους

• **Νέα οικονομικά κέντρα**

Πολυεθνικές εταιρείες, μια κινητήρια δύναμη της παγκοσμιοποίησης: Πρόκειται για επιχειρήσεις που δημιουργούν θυγατρικές σε διάφορες χώρες του κόσμου. Οι θυγατρικές παράγουν το ίδιο προϊόν με τη μητρική και το διοικητούν στην αγορά της χώρας, όπου εδρεύουν. Οι πολυεθνικές εταιρίες είναι σε θέση, χάρη στην πώση του κόστους μεταφοράς και επικοινωνίας, να μοιράζουν την αλυσίδα παραγωγής σε διαφορετικές χώρες, ανάλογα με τα πλεονεκτήματα που προσφέρει η καθεμία, π.χ. φτηνά εργατικά χέρια, χαμηλότερη φορολογία. Για παράδειγμα, μια σύγχρονη αυτοκινητοβιομηχανία προϋποθέτει τεχνολογία, εξαρτήματα, εργασία και ιδέες που εμπλέκουν τη συνεργασία επιχειρήσεων σε δεκάδες χώρες. Υπολογίζεται ότι το ένα τρίτο του παγκοσμίου εμπορίου αποτελείται από συναλλαγές ανάμεσα σε διαφορετικές θυγατρικές εταιρείες και υποκαταστήματα των πολυεθνικών εταιρειών. Ο επιχειρηματικός κόσμος αναπτύσσεται πλέον σε διεθνές επίπεδο. Οι εμπορικές και οικονομικές συναλλαγές των πολυεθνικών επιχειρήσεων δεν σταματούν ποτέ, μπορούν να γίνονται οποιαδήποτε ώρα της ημέρας σε οποιοδήποτε μέρος του πλανήτη...

Ένας μικρός αριθμός επιχειρήσεων που λειτουργεί σε διεθνές επίπεδο ελέγχουν ένα μεγάλο μέρος της παγκόσμιας οικονομίας. Για παράδειγμα, η βιομηχανία κατασκευής επιβατικών αεροσκαφών ελέγχεται από τρεις κυρίως μεγάλες εταιρείες, την AIRBUS, την BOEING, και την MC DONELL-DOUGLAS. Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις και οι ανίσχυρες οικονομικά χώρες αδυνατούν να αντεπεξέλθουν στον παγκόσμιο οικονομικό ανταγωνισμό.

Διεθνή κέντρα λήψης των παγκόσμιων αποφάσεων

▪ **Νέα παγκόσμια De facto εξουσία**

Η υπεροχή της οικονομίας έναντι της πολιτικής εκφράζεται με την επιρροή που ασκούν οι διεθνείς οικονομικοί οργανισμοί στη ζωή των κρατών και επομένως στη ζωή της ανθρωπότητας. Τέτοιοι οργανισμοί είναι:

G20

Η ομάδα των είκοσι πιο ανεπτυγμένων οικονομιών του κόσμου. Τα μέλη της είναι οι ΗΠΑ, Η Γερμανία, Γαλλία, Βρετανία και Ιταλία από τις χώρες της Ε.Ε., η αυστραλία, ο Καναδάς, Η Ιαπωνία, η Ν. Κορέα, η Σαουδική Αραβία, η Κίνα η Ινδία και η Ινδονησία από τις αναπτυσσόμενες οικονομίες της Ασίας, το Μεξικό, η Βραζιλία και η Αργεντινή από τις οικονομίες της Λατινικής Αμερικής, η Ρωσία , η Τουρκία και η Νότια Αφρική. Η Ευρωπαϊκή Ένωση, το Διεθνές νομισματικό ταμείο και η Παγκόσμια Τράπεζα είναι επίσης ανεπισήμως μέλη της ομάδας. (

Διεθνές νομισματικό ταμείο(Δ.Ν.Τ.)

Είναι ένας διεθνής οργανισμός ο οποίος επιβλέπει το παγκόσμιο χρηματοπιστωτικό σύστημα. (Βικιπαίδεια)

Παγκόσμια τράπεζα

Η Παγκόσμια Τράπεζα παρέχει χρηματοοικονομική στήριξη και τεχνική βοήθεια ζωτικής σημασίας για τις αναπτυσσόμενες χώρες του κόσμου. Η Τράπεζα χορηγεί δάνεια, πιστώσεις, εγγυήσεις και τεχνική βοήθεια στις κυβερνήσεις των κρατών μελών (185, μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα) σε κυβερνητικούς οργανισμούς ή σε ιδιωτικούς φορείς για τους οποίους εγγυώνται οι κυβερνήσεις(Βικιπαίδεια).

Παγκόσμιος οργανισμός εμπορίου (ΠΟΕ)

Είναι ο μοναδικός διεθνής οργανισμός που ασχολείται με τους κανόνες που διέπουν το εμπόριο μεταξύ των χωρών. Περιλαμβάνει μια σειρά από Συμφωνίες, αποτέλεσμα διαπραγματεύσεων της μεγάλης πλειοψηφίας των χωρών της παγκόσμιας κοινότητας και έχουν επικυρωθεί από τα εθνικά κοινοβούλια. Ο σκοπός του οργανισμού είναι η διευκόλυνση τόσο των παραγωγών αγαθών και υπηρεσιών, όσο και εξαγωγών και εισαγωγών. Η Έδρα του Οργανισμού βρίσκεται στην Γενεύη της Ελβετίας. Ιδρύθηκε την 1η Ιανουαρίου 1995 ως συνέχεια της Γενικής Συμφωνίας Εμπορίου και Δασμών. Σήμερα αριθμεί 153 κράτη - μέλη. (Βικιπαίδεια)

Κριτική των νέων οικονομικών θεσμών

«Μερικοί τηρούν κριτική στάση έναντι στην Παγκόσμια Τράπεζα και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, υποστηρίζοντας ότι πρόκειται για διεφθαρμένους γραφειοκρατικούς οργανισμούς που ελέγχονται και χρηματοδοτούνται από κράτη και όχι από εταιρείες. Πολλά δάνεια έχουν δοθεί σε δικτάτορες που ποτέ δεν υλοποίησαν μεταρρυθμίσεις τις οποίες υποσχέθηκαν, αφήνοντας αντ' αυτού τον λαό να πληρώσει αργότερα τα χρέη.» (www.Υποστηρικτές της παγκοσμιοποίησης) Οι διεθνείς αυτοί οικονομικοί οργανισμοί υπαγορεύουν τις οικονομικές πολιτικές και ελέγχουν το διεθνές εμπόριο σ'ένα μεγάλο μέρος του πλανήτη. Είναι προφανές, ότι με το πρόσχημα της «φιλελεύθερης παγκοσμιοποίησης» οι ισχυροί της γης κινούν τα νήματα με αποτέλεσμα την ανάπτυξη ληστρικών οικονομικών θεσμών που λυμαίνονται τις ανίσχυρες οικονομικά χώρες, προκαλούν την υπερχρέωση των χωρών του Τρίτου κόσμου, ασκούν αδίστακτη και κυνική πολιτική απέναντι στο περιβάλλον. Το «επωφελές ελεύθερο διεθνές εμπόριο»-σύμφωνα με τους υποστηρικτές της παγκοσμιοποίησης- ευεργέτησε μόνο τους ισχυρούς, αφού έκανε τους πλούσιους πλουσιότερους και τους φτωχούς φτωχότερους.

Μία σημαντικότερη, όμως, επίπτωση της παγκοσμιοποίησης της οικονομίας και της μετάβαση από την εθνική στην παγκόσμια οικονομία είναι η αποδυνάμωση των διεθνών οργανισμών, εξαιτίας των ισχυρών οικονομικών συμφερόντων που δρουν ανεξέλεγκτα, αδιαφορώντας τόσο για τους διεθνείς κανόνες και θεσμούς όσο και για τα ανθρώπινα δικαιώματα»

Εθνικός τομέας-Υπονομεύεται η αρχή της αυτοδιάθεσης

Το εθνικό κράτος, όπως γνωρίζουμε από την ιστορία, βασίστηκε στην αρχή των εθνοτήτων και αποτέλεσε προϊόν του Ευρωπαϊκού διαφωτισμού. Σύμφωνα με την αντίληψη αυτή κάθε έθνος πρέπει να αποτελεί ανεξάρτητο κράτος. Η εικοσαετία 1850-1870 υπήρξε περίοδος έντονης οικοδόμησης εθνικών κρατών στο Δυτικό κόσμο προϊόν της εμφάνισης του εθνικισμού που εκφράστηκε με τα εθνικοαπελευθερωτικά κινήματα που οδήγησαν στη:

- Διάλυση της Γερμανικής Αυτοκρατορίας
- Διάλυση της Οθωμανικής αυτοκρατορίας
- Διάλυση της αποικιοκρατίας μετά το Β΄ Παγκόσμιο πόλεμο
- Διάλυση της Σοβιετικής Ένωσης και της Γιουγκοσλαβίας

Λόγω του φαινομένου της παγκοσμιοποίησης, όμως, οι διεθνείς σχέσεις αποκτούν όλο και μεγαλύτερη σημασία για τη διαμόρφωση των εθνικών πολιτικών. Η νέα αυτή κατάσταση αναδεικνύει ως μείζον πρόβλημα της σύγχρονης εποχής το θέμα της εθνικής αυτοδιάθεσης.

Διεθνής κοινότητα

Σπουδαίο ρόλο στις διεθνείς σχέσεις παίζει ο εκάστοτε διεθνής συσχετισμός δυνάμεων. Η τύχη των εθνικών κρατών και της ανθρωπότητας γενικότερα δεν καθορίζεται από τη χάραξη εθνικής πολιτικής αλλά από τις εκάστοτε στρατηγικές ισορροπίες, οι οποίες διαμορφώνονται από τις χώρες που αποτελούν σε κάθε ιστορική συγκυρία τα κέντρα λήψης των παγκόσμιων αποφάσεων.(π.χ. G 20)

Πολιτικός τομέας

- Υποχώρηση του εθνικού κράτους-έλλειμμα δημοκρατίας

Η παγκοσμιοποίηση έχει συνέπειες σε πολιτικό επίπεδο. Το κράτος συρρικνώνεται, η πολιτική υπερβαίνει τα παραδοσιακά της όρια, δεν ασκείται πια εντός των πλαισίων μιας πολιτείας, αλλά αποκτά χαρακτήρα παγκόσμιο λόγω των πιεστικών παγκόσμιων προβλημάτων. Προβλέπεται να αλλάξει σιγά-σιγά η μορφή των εθνικών κυβερνήσεων. Πολλές εξουσίες που είχαν τα κράτη παλιά, κυρίως στον τομέα της οικονομικής διαχείρισης, έχουν ατονήσει. Π.χ., πολλά κράτη - μέλη της Ε.Ε. υπακούν σε κανονισμούς της Ε.Ε. σχετικά με τη δημοσιονομική πολιτική ή είναι υποχρεωμένα να ακολουθούν συγκεκριμένη πολιτική για την προστασία του περιβάλλοντος.

Το κράτος, εξακολουθεί να αποτελεί τον σημαντικότερο παράγοντα στη διεθνή σκηνή. Η πολιτική στο εσωτερικό ενός δημοκρατικού κράτους χαρακτηρίζεται από έναν μεγάλο βαθμό σταθερότητας, οι δημοκρατικοί θεσμοί λειτουργούν αποτελεσματικά και επιτρέπουν στους πολίτες να εργάζονται για την προώθηση των σκοπών τους, μέσα στο πλαίσιο που αυτοί ορίζουν. Οι σχέσεις, όμως, μεταξύ των κρατών ή/και των διεθνών οργανισμών στη διεθνή πολιτική δεν παρουσιάζουν πάντοτε την ίδια τάξη και σταθερότητα. Τα εθνικά συμφέροντα των κρατών διασταυρώνονται και αλληλοεπηρεάζονται.

- **Κατάρρευση του κοινωνικού κράτους**

Η προώθηση των οικονομικών συμφερόντων σε οικουμενικό επίπεδο οδηγεί στην υποχώρηση της κοινωνικής πολιτικής. Τα δικαιώματα και οι παροχές στο πλαίσιο του κράτους πρόνοιας μπαίνουν σε δεύτερη μοίρα, όταν οι κυβερνήσεις αναγκάζονται, για να είναι ανταγωνιστική η οικονομία των κρατών τους και να προσελκύουν κεφάλαια για επενδύσεις, να έχουν χαμηλούς μισθούς και χαμηλή φορολογία. Η παγκοσμιοποίηση αλλάζει σιγά-σιγά τους κοινωνικούς θεσμούς προκαλώντας τη συρρίκνωση των κοινωνικών δικαιωμάτων. Σύμφωνα με τους

πολέμιους της παγκοσμιοποίησης, στην νέα κατάσταση που δημιουργείται, η αλληλεγγύη, η κοινωνική δικαιοσύνη και η ενίσχυση των ασθενών κοινωνικών ομάδων δεν μπορούν να έχουν θέση.

- **Ο ρόλος των υπερεθνικών οργανώσεων στην πολιτική**

Τις αποφάσεις που επηρεάζουν τους πολίτες μιας χώρας πολλές φορές τις διαμορφώνουν φορείς που έχουν διεθνή χαρακτήρα, όπως ο ΟΗΕ, ή μη κυβερνητικές οργανώσεις. Π.χ., πολλές περιβαλλοντικές οργανώσεις ή οργανώσεις που προστατεύουν ορισμένα ζώα που απειλούνται με εξαφάνιση πιέζουν τις εθνικές κυβερνήσεις να πάρουν κάποια μέτρα στον τομέα που τις ενδιαφέρει.

Πολιτιστικός τομέας-μαζική κουλτούρα

Η παγκοσμιοποίηση της καπιταλιστικής οικονομίας έγινε υπό την οικονομική ηγεμονία των Η.Π.Α. Ένα από τα αποτελέσματα της ανάδειξης των Η.Π.Α. ως παγκόσμιας δύναμης, είναι και ο λεγόμενος «εξαμερικανισμός» της παγκόσμιας κουλτούρας: στο «παγκόσμιο χωριό», η αμερικανική κουλτούρα κυριαρχεί στις συναλλαγές, το γλωσσικό ιδίωμα, την επικοινωνία, τη μουσική, τον καταναλωτικό τρόπο ζωής, από τα λογισμικά των Η/Υ μέχρι τα φαστ φουντ και τις ταινίες του Χόλλυγουντ

Επιστήμη-τεχνολογία

Ενδυνάμωση των ισχυρών οικονομιών,
αφού αυτές παράγουν και εξάγουν
τεχνογνωσία.

Οικονομία

Αποκρατικοποιήσεις(ιδιωτικοποίηση των
δημόσιων επιχειρήσεων)
Οι ισχυροί ελέγχουν τις
πλουτοπαραγωγικές πηγές του πλανήτη.
Έλεγχος της παγκόσμιας οικονομίας από
πολυεθνικές επιχειρήσεις
Τα νέα οικονομικά κέντρα επιβάλλουν
πολιτικές στις ασθενείς οικονομικά χώρες
Οι πολυεθνικές εταιρίες λειτουργούν
κερδοσκοπικά (πενιχροί μισθοί,
παραβιάσεις εργασιακών δικαιωμάτων,
παιδική εργασία κ.λ.π.)
Αυξάνει το χάσμα μεταξύ πλουσίων και
φτωχών και στις χώρες της Ευρώπης
(αφθονία και πολυτέλειας για ελάχιστους ,
δυστυχία και μιζέρια για τους πολλούς)
Κυριαρχούν οι οικονομικοί κολοσσοί,
εξαφανίζονται οι μικρομεσαίες
επιχειρήσεις

Πολιτισμός

Πολιτιστικός ιμπεριαλισμός, επιβολή του
δυτικού τρόπου ζωής-ομοιομορφοποίηση-
κίνδυνος πολιτιστικής αλλοτρίωσης
Ξενομανία-μιμητισμός
Υιοθετούνται καταναλωτικά πρότυπα που
υποβάλλουν οι πολυεθνικές επιχειρήσεις,
για να εξυπηρετήσουν τα συμφέροντα τους
Κυριαρχεί η αγγλική γλώσσα, οι εθνικές
γλώσσες απειλούνται
Δυτικοποίηση του πολιτισμού-
ομοιομορφοποίηση
Πολιτιστικός ιμπεριαλισμός
Επικράτηση του καταναλωτικού μοντέλου
ζωής

Περιβάλλον

Οι τριτοκοσμικές χώρες για να
προσελκύσουν επενδυτές αδιαφορούν για
το περιβάλλον.

Επιστήμη-τεχνολογία

Ουσιαστική βοήθεια στις αναπτυσσόμενες χώρες
με εισαγωγή τεχνογνωσίας και κατασκευή έργων
υποδομής,

Οικονομία

Ισοκατανομή του παγκόσμιου πλούτου
Αποτελεσματικός έλεγχος της οικονομικής
δραστηριότητας παγκόσμιας εμβέλειας
Δημιουργία νέων ελεγκτικών μηχανισμών
Ουσιαστική βοήθεια στις αναπτυσσόμενες χώρες
Παραγραφή χρεών

Πολιτισμός

-Ανθρωπιστική παιδεία
-Ενίσχυση εθνική αγωγής
-Πνευματικοί άνθρωποι-επιστήμονες: διαφώτιση,
αφύπνιση της κοινής γνώμης
-Μ.Μ.Ε. Ενημέρωση για κινδύνους, προβολή
του εθνικού πολιτισμού και της παράδοσης
-Ενίσχυση του εθνικού φρονήματος με
παράλληλη καλλιέργεια διεθνιστικών
αισθημάτων
-Ανοχή στη διαφορετικότητα
-Επαναπροσδιορισμός ηθικών αξιών (ειρήνη,
συναδέλφωση, ανθρωπισμός)

Περιβάλλον

Άμεση εφαρμογή των διεθνών συνθηκών για
την προστασία του περιβάλλοντος-κυρώσεις
στους παραβάτες, μποϊκοτάζ στις εταιρείες

<p style="text-align: center;">Πολιτική</p> <p>Υποχώρηση του κράτους πρόνοιας (θυσία στο βωμό της ανταγωνιστικότητας) Δημιουργούνται νέοι κρατικοί θεσμοί που υπηρετούν τα συμφέροντα της υπερεθνικής οικονομικής εξουσίας. Ολιγαρχικός/συγκεντρωτικός τρόπος άσκησης της εξουσίας, αφού οι αποφάσεις λαμβάνονται από οικονομικά και πολιτικά κέντρα και όχι από εθνικά κράτη Νέος καισαρικός δεσποτισμός Αδυναμία άσκησης αυτόνομης πολιτικής Αποδυνάμωση της εθνικής εξουσίας- Έλλειμμα δημοκρατίας</p> <p style="text-align: center;">Εθνική ζωή</p> <p>Απώλεια της εθνικής κυριαρχίας. Κίνδυνος εθνικής αλλοτρίωσης Απομάκρυνση από παραδοσιακούς τρόπους ζωής Έξαρση εθνικιστικών αντιλήψεων, ξενοφοβία</p> <p style="text-align: center;">Διεθνείς σχέσεις</p> <p>Μυστική διπλωματία Παγκόσμια de facto εξουσία Ενοπλη ειρήνη-μη πόλεμος Οι διεθνείς θεσμοί (Ο.Η.Ε. Ε.Ε.) αποδυναμώνονται εξαιτίας της ανεξέλεγκτης δράσης των νέων οικονομικών κέντρων Τρομοκρατία</p>	<p style="text-align: center;">Πολιτική</p> <p>Εξυγίανση της πολιτικής ζωής Συμμετοχικοί θεσμοί,-δημοκρατική διαβούλευση Προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ενίσχυση του κράτους πρόνοιας.</p> <p style="text-align: center;">Εθνική ζωή</p> <p>Καλλιέργεια διεθνιστικού πνεύματος Κατανόηση του αλλόθρησκου, του αλλόδοξου, του αλλοεθνή</p> <p style="text-align: center;">Διεθνής κοινότητα</p> <p>Εκσυγχρονισμός -Εκδημοκρατισμός των υπερεθνικών οργανισμών (δημοκρατικός τρόπος λήψης των αποφάσεων) Συμβολή παγκόσμιων κινημάτων, Μ.Κ.Ο. Αλλαγή στάσης ηγετών και λαών</p>
---	--

Πηγές

Εισαγωγή στο Δίκαιο και τους Πολιτικούς θεσμούς Ο.Ε.Δ.Β.
 Πολιτική και Δίκαιο, β' γενικού λυκείου Ο.ΕΔΒ, 2009
 Επιλογή κειμένων για την Παγκοσμιοποίηση, Σαββάλας, 2001
 Σχετικά κείμενα από το διαδίκτυο

Video

Η νέα τάξη πραγμάτων
<http://www.youtube.com/watch?v=03WUU4mBji8>

Αντίσταση στην παγκοσμιοποίηση
<http://www.youtube.com/watch?feature=endscreen&v=VGT3vSxICpM&NR=1>
 Παγκοσμιοποίηση
<http://www.youtube.com/watch?v=pNSwguPOSw0&feature=related>

ΚΡΙΤΗΡΙΟ

ΚΕΙΜΕΝΟ	Θέματα-πληροφορίες λογικές σχέσεις
<p>1 Διαβάζω αυτόν τον καιρό τα διάφορα άρθρα που γράφονται σε περιοδικά και εφημερίδες για την παγκοσμιοποίηση, για τις συνέπειές της, για τα καλά της και τα κακά της, για τους κινδύνους που ενέχει, για τις αντιδράσεις που έχει προκαλέσει, βίαιες ή ειρηνικές, κτλ. Ομολογώ ότι έμαθα πολλά πράγματα αλλά δυστυχώς δεν κατάλαβα τι ακριβώς είναι η παγκοσμιοποίηση ή τι οι διάφοροι συγγραφείς νομίζουν πως είναι η παγκοσμιοποίηση. Άλλοι λένε ότι η παγκοσμιοποίηση είναι καλή, άλλοι ότι είναι κακή και άλλοι ότι είναι και καλή και κακή. Ακόμη, ότι είναι ένα αναγκαίο στάδιο στην ανθρώπινη εξέλιξη! Διάβασα επίσης ότι το κίνημα της αντιπαγκοσμιοποίησης (τι σημαίνει αυτό;) και οι διαμαρτυρίες πρέπει να απευθύνονται προς τους υπερεθνικούς οργανισμούς όπως ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και η Παγκόσμια Τράπεζα.</p> <p>2 Όλα αυτά βέβαια έχουν μικρή μόνο σημασία αν προηγουμένως δεν έχει ορισθεί με ακρίβεια τι είναι παγκοσμιοποίηση. Υπάρχουν δύο ορισμοί που συνήθως αναφέρονται. Σύμφωνα με τον έναν, παγκοσμιοποίηση είναι η αυξανόμενη αλληλεξάρτηση των χωρών όλου του κόσμου μέσα από την επιτάχυνση των ανταλλαγών προϊόντων και υπηρεσιών. Ο ορισμός αυτός φυσικά δεν λέει τίποτε. Πάντοτε το διεθνές εμπόριο ακολουθούσε αυξητική τάση και πάντοτε η αλληλεξάρτηση των χωρών αυξανόταν. Γιατί η επιτάχυνση, και σε ποιο μέγεθος, αποτελεί νέο φαινόμενο ή νέο στάδιο της ανθρώπινης εξέλιξης; Ο άλλος ορισμός, που δεν αναφέρεται ρητά, χρησιμοποιεί ως κριτήριο τη μεγάλη τεχνολογική εξέλιξη και τη μείωση των αναγκαίου χρόνου για την επίτευξη των εμπορικών συναλλαγών. Το πρόβλημα εδώ είναι ότι πάντοτε υπήρξε τεχνολογική εξέλιξη και εφαρμογή της και πάντοτε ο χρόνος που ήταν αναγκαίος για μια συναλλαγή μειωνόταν. Και οι δύο αυτοί ορισμοί πάσχουν από ένα σοβαρό μεθοδολογικό πρόβλημα, δηλαδή είναι ταυτολογικοί και δεν εξηγούν το νέο φαινόμενο της παγκοσμιοποίησης, αν ένα τέτοιο φαινόμενο υπάρχει.</p> <p>3 Αν υπάρχει ένα καινούργιο στοιχείο σε αυτό που ονομάζεται παγκοσμιοποίηση, αυτό είναι η ανεμπόδιστη μετακίνηση του κεφαλαίου μεταξύ χωρών, η οποία κατέστη δυνατή λόγω της αδυναμίας ή απροθυμίας των εθνικών κυβερνήσεων να διατηρήσουν τα εμπόδια που ήταν συνηθισμένα στο παρελθόν. Αυτή η απεριόριστη μετακίνηση κεφαλαίου σε συνδυασμό με τους περιορισμούς στη μετακίνηση του εργατικού δυναμικού παράγει τα φαινόμενα της παγκοσμιοποίησης, τα οποία βέβαια δεν είναι καθόλου νέα. Τα προβλήματα που αποδίδονται στην παγκοσμιοποίηση, όπως π.χ.</p>	

φτώχεια, παιδική εργασία, άνιση διανομή στις υπανάπτυκτες χώρες, αλλά σε σημαντική έκταση και στις ανεπτυγμένες, δεν είναι καθόλου καινούργια. Είναι τα παλαιά γνωστά προβλήματα του καπιταλισμού που έχουν τη ρίζα τους στην **εκμετάλλευση** της εργασίας από το κεφάλαιο. Για τον λόγο αυτόν νομίζω ότι δεν χρειαζόμαστε κάποιον ορισμό για την παγκοσμιοποίηση, διότι αυτή δεν είναι παρά ο σημερινός καπιταλισμός της ελεύθερης μετακίνησης του κεφαλαίου χωρίς περιορισμούς (όπως παλαιότερα μέσα στα όρια του κράτους) και χωρίς **αντίπαλη** πρόταση (όπως, πριν από λίγα χρόνια, αυτήν του σοσιαλισμού).

4 Με άλλα λόγια, η παγκοσμιοποίηση δεν είναι τότε καινούργιο φαινόμενο, όπως συχνά λέγεται, ούτε προέκυψε εκ του μηδενός. Είναι απλούστατα η, σε μεγάλο βαθμό, ανεμπόδιστη μεταφορά του διεθνούς κεφαλαίου σε όποια χώρα του Τρίτου, κυρίως, Κόσμου αυτό κρίνει ότι του προσφέρει το μεγαλύτερο ποσοστό κέρδους και με τη μικρότερη αβεβαιότητα.

A. Να αποδώσετε την περίληψη του κειμένου σε μια παράγραφο 80 περίπου λέξεων. Μονάδες 25

B1. Τι νόημα αποκτά, σύμφωνα με το συγγραφέα, η παγκοσμιοποίηση; Να το αποδώσετε σε μια παράγραφο 80 λέξεων Μονάδες 12

B2. α) Με ποιον τρόπο αναπτύσσεται η 3^η παράγραφος του κειμένου; Μονάδες 5
β) Να εντοπίσετε τους τρόπους πειθούς που χρησιμοποιεί ο συγγραφέας. Μονάδες 5

B3. **ενέχει, ακρίβεια, πάσχουν, εκμετάλλευση, αντίπαλη**: Να γράψετε από μια συνώνυμη λέξη που να μπορεί να αντικαταστήσει καθεμιά από τις παραπάνω λέξεις. Μονάδες 5

B4. Να εντοπίσετε το είδος του κειμένου και να δώσετε ορισμένα χαρακτηριστικά Του. Μονάδες 8

Γ. Ως μέλος της Βουλής των εφήβων συντάσσετε μια ομιλία αναφορικά με το θέμα της Παγκοσμιοποίησης στην οποία αναπτύσσετε τα επιχειρήματά σας κατά του φαινομένου σχολιάζοντας παράλληλα των αντίλογο των εισηγητών που την υποστηρίζουν Μονάδες 40